

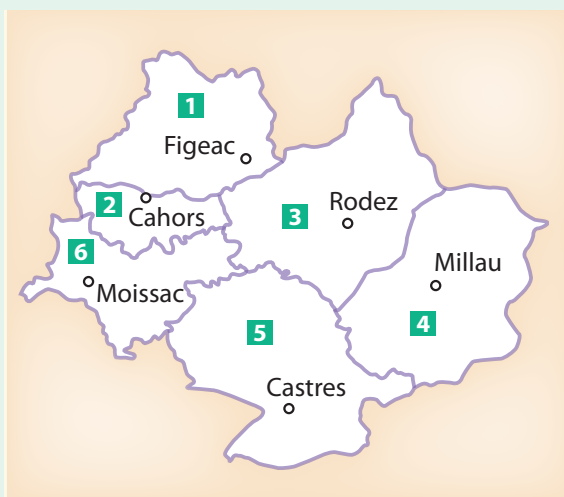
Tarn – Aveyron – Lot

De regio's in deze gids:

(zie de kaart aan de binnenzijde van het omslag)

1	Figeac en de Haut-Quercy	blz. 73
2	Cahors en de Quercy Blanc	blz. 165
3	Rodez en de Vallée du Lot	blz. 199
4	De Grands Causses en de Gorges du Tarn	blz. 265
5	De streek rond Albi en de Montagne Noire	blz. 345
6	Montauban en omgeving	blz. 419

Tarn – Aveyron – Lot



Inhoud

1/ DE REIS VOORBEREIDEN

NAAR TARN – AVEYRON – LOT

Met de auto	10
Met de trein	10
Met het vliegtuig	10

VOOR HET VERTREK

Het weer	11
Nuttige adressen	11
Overnachten	12
Uit eten	13

WAT IS ER TE DOEN?

Rubrieken in alfabetische volgorde	14
---	----

MET HET GEZIN

Bezienswaardigheden en activiteiten	19
--	----

MEMO

Evenementen	21
Leestips	23

2/ TARN – AVEYRON – LOT ONDER DE LOEP

TARN – AVEYRON – LOT VANDAAG

Een rijke gastronomie	26
Feesten, tradities en de rugbywereld	32
Een prachtige regio	33

NATUUR EN LANDSCHAP

Plateaus, dalen en hellingen	36
Natuurlijke rijkdommen	40
Bescherming van het milieu	43

GESCHIEDENIS

De verschijning van de mens	44
Van de Galliërs tot de Pax Romana	46
Pelgrimsroute naar Santiago de Compostella	46
Het kathaarse epos	47
Frans-Engelse strijd	49
Godsdienstoorlogen	50
Van Franse Revolutie tot huidige tijd	51

KUNST EN CULTUUR

De kunst in wording	54
Gallo-Romeinse kunst	55
Militaire architectuur	56
Romaanse kunst	57
Gotiek in het zuiden	58
De bastides	59
ABC van de architectuur	61
Traditionele woningen	65
Het occitaans	67
Bekende kunstenaars	69

3/ STEDEN EN BEZIENS- WAARDIGHEDEN

1 FIGEAC EN DE HAUT-QUERCY

FIGEAC	76
Capdenac	88
Marcihac-sur-Célé	90
Grotte du Pech-Merle	94
Labastide-Murat	96
Château de Bonaguil	100
Les Arques	108
Gourdon	110
Rocamadour	117
Gouffre de Padirac	130
Souillac	134
Grottes de Lacave	140
Martel	142
Carennac	147
Saint-Céré	150
Château de Castelnau-Bretenoux	156
Château de Montal	158
Assier	160

2 CAHORS EN DE QUERCY BLANC

CAHORS	168
Luzech	180
De Quercy Blanc	186
Saint-Cirq-Lapopie	190
Château de Cénevières	195
De Causse de Limogne	196

3 RODEZ EN DE VALLÉE DU LOT

RODEZ	202
Sauveterre-de-Rouergue	214
Najac	217
Villefranche-de-Rouergue	220
Belcastel	230
Decazeville	231
Conques	235
De Vallée du Lot	242
Entraygues-sur-Truyère	251
Aubrac	258

4 DE GRANDS CAUSSES EN DE GORGES DU TARN

MILLAU	268
Castelnau-Pégayrols	280

Sévérac-le-Château	283
Roquefort-sur-Soulzon	286
Saint-Sernin-sur-Rance	291
Ancienne Abbaye de Sylvanès	295
La Couvertoirade	298
Causse du Larzac	301
Nant en de Gorges de la Dourbie	307
Chaos de Montpellier-le-Vieux	311
De Causse de Sauveterre	314
De Gorges du Tarn	317
Sainte-Énimie	327
De Causse Méjean	330
Meyrueis	338

5 DE STREEK ROND ALBI EN DE MONTAGNE NOIRE

ALBI	348
Lautrec	363
Castres	365
De Sidobre	375
Lacaune	378
Mazamet	381
De Montagne Noire	385
Lavaur	393
Gaillac	396
Cordes-sur-Ciel	403
Carmaux	413

6 MONTAUBAN EN OMGEVING

MONTAUBAN	420
Moissac	429
Bruniquel	436
Saint-Antonin-Noble-Val	439
Caylus	444
Abbaye de Beaulieu-en-Rouergue	447
Caussade	449
Montpezat-de-Quercy	451
Lauzerte	454

Register

Woordenlijst

Kaarten en plattegronden

DE REIS VOORBEREIDEN

PLEZIERVAART

De rivieren Tarn en Lot bieden talrijke vaarmogelijkheden.

**Georganiseerde boottochten
Tocht met een trekschuit in**

Castres – Zie 'Adresboekje' Castres.

Pleziervaart – Tocht op het Canal des Deux-Mers en op de Tarn: zie 'Adresboekje' Moissac en Albi.

In een bootje stroomafwaarts varen door de Gorges du Tarn, van La Malène tot het Cirque des Baumes: zie 'Adresboekje' Gorges du Tarn.

Ontdekkingstocht door de Gorges des Raspes aan boord van de *Héron des Raspes*: zie 'Adresboekje' Millau.

Boot 'Emmanuel III' – Tocht over het meer van Pareloup: zie 'Adresboekje' Rodez.

RONDLEIDINGEN

In de grote steden worden het gehele jaar rondleidingen georganiseerd, in kleine stadjes alleen in het hoogseizoen. Informeer bij het toeristenbureau voor de juiste planning en vergeet niet te reserveren.

☞ Zie ook de Adresboekjes bij de plaatsbeschrijvingen.

**Villes et Pays d'Art et
d'Histoire**

Het ministerie van Cultuur en communicatie rekent ruim 150 steden en streken tot de 'Villes et Pays d'Art et d'Histoire'. Die werken actief aan het exploiteren en verlevendigen van hun architectuur en cultureel erfgoed.

Meer informatie is verkrijgbaar bij de toeristenbureaus en op www.vpah.culture.fr.

☞ Zie 'Met het gezin' blz. 19.

RUGBY

Er worden wedstrijden gespeeld van oktober tot mei.

Fédération Française de Rugby – 9 rue de Liège - 75431 Paris Cedex 09 - ☎ 01 53 21 15 39 - www.ffr.fr.

SKIËN

Aubrac is een aangename plaats om te langlaufen. Inlichtingen bij het toeristenbureau van Laguiole.

☎ 05 65 44 35 94 - www.montagne-massifcentral.com.

SOUVENIRS

Bijzondere gastronomische producten zijn gezouten gerechten (ganzenlever en in eigen vet ingemaakt vlees), vleeswaren (ham van zwarte varkens, worst), boleten, truffels, tamme kastanjes, kaas (fourme de Laguiole, blauwe schimmelkaas, rocamadour, roquefort, tomme), zoetigheden (gesuikerde viooltjes, *fouaces* (plaatkoek) en uiteraard wijn en likeuren, zoals de *cerno* uit Millau, de wijnen uit de Cahors of de *carthagène* uit Ste-Énimie. Ook aardewerk uit Giroussens, messen uit Laguiole en handschoenen uit Millau zijn een leuk souvenir.

SPELEOLOGIE

De plateaus en dalen van het in deze gids besproken gebied zijn rijk aan grotten en holen. Alleen een gediplomeerde begeleider kent de hydrografische aspecten precies, waardoor een ontdekkingstocht met minimale risico's gegarandeerd is.

Comité Régional de Spéléologie Midi-Pyrénées – 7 rue A.-Citrôën - 31130 Balma - ☎ 05 61 11 71 60 - www.comite-speleo-midipy.com.

École Française de Spéléologie – 28 rue Delandine - 69002 Lyon - ☎ 04 72 56 35 76 - www.efs.ffspeleo.fr.

Comité Départemental de Spéléologie du Lot – <http://cds46.free.fr>.

THEMATISCHE ROUTES

Route des Vins – Wijnroute tussen Garonne en Tarn, door de wijngaarden van Fronton.

De wijngaarden van Aveyron –

De cave van de **Vignerons des Gorges du Tarn**, 5 km van Millau, bezit de *appellations d'origine VDQS* côtes-de-millau en produceert rode en witte wijn en rosé - 6 avenue des Causses - 12520 Aguessac - ☎ 05 65 59 84 11.

Route des Seigneurs du

Rouergue – In de Aveyron.

www.seigneurs-du-rouergue.fr.

Route des Trésors (Aveyron) –

Deze route tussen het kalksteenplateau van Comtal, de Ségala en Marcillac verbindt negen bezienswaardigheden die opmerkelijk zijn vanwege hun architectuur en uitzicht. Routekaarten zijn verkrijgbaar bij het toeristenbureau van Marcillac - ☎ 05 65 71 13 18.

Route des Pigeonniers du Tarn –

Een ontdekkingsstocht langs bijna 1700 duiventorens, met een afwisselende historische en architectonische achtergrond.

www.tourisme-tarn.com.

Romaanse paden in de Quercy

Blanc – Inlichtingen bij het toeristenbureau van Castelnaud-Montrâtier (☎ 05 65 21 84 39) en Montcuq (☎ 05 65 22 94 04).

Verdedigingswerken en middel-

eeuwse steden – Alle informatie hierover is te vinden op de site van het Pays des Bastides:

www.pays-des-bastides.com.

Route des Métiers et d'Art dans

le Lot – ☎ 05 65 35 13 55 - www.tourisme-lot.com. Deze route leidt u langs ongeveer dertig ateliers van uitzonderlijke beroepen, zoals pottenbakkers, meubelmakers, beeldhouwers en glasblazers.

Route des Marches du Quercy –

Deze historische route van Capdenac via Souillac en St-Céré tot Brive doorkruist drie regio's die rijk zijn aan kastelen en religieuze complexen (vanaf de vroege middeleeuwen), en loopt langs het vroegere grensgebied met de hertog van Aquitaine en de bezittingen van de graaf van Toulouse.

TREKTOCHTEN TE PAARD**Comité National de Tourisme**

Équestre – Parc Équestre Fédéral - 41600 Lamotte-Beuvron -

☎ 02 54 94 46 80 - www.ffe.com.

Comité Régional d'Équitation

de Midi-Pyrénées – 31 chemin des Canalets - 31400 Toulouse -

☎ 05 61 52 12 88 -

www.equitation-mp.ffe.com.

Bij de departementale comités voor ruitertoerisme (CDTE) kunt u terecht voor kaarten en routes.

Tarn – 2 imp. du Porche - 34150

Gignac - ☎ 0952 469 469 of 06 82 12 75 96 - www.terre-equestre.com.

Lot – 107 quai Cavaignac - BP 7 46001 Cahors Cedex 9 - ☎ 05 65 35 80 82 - www.cheval-lot.com.

TREKTOCHTEN TE VOET

De GR (grandes randonnées - lange-afstandswandelroutes) richten zich op ervaren wandelaars.

De **GR 6** (Alpes-Océan) loopt langs de kalksteenplateaus en Aubrac.

De **GR 71** (die de Haut-Languedoc doorkruist) gaat door Larzac.

De **GR 46** (*Tour des Gorges de l'Aveyron*) loopt door Lot, van Cahors tot Beaugard, en vervolgens door Tarn-et-Garonne en Tarn, van Loze naar Penne (bij Mazamet).

De **GR 65**, de pelgrimsroute naar Santiago, doorkruist het zuidoosten van de Quercy, van Montredon tot Cahors (vertrek vanuit Conques), en vervolgens het zuidwesten, van Cahors tot Moissac (bij Roncevaux).

☎ Raadpleeg voor de **chemins de Saint-Jacques** de sites www.

chemins-compostelle.com en www.santiagoroutes.nl (voor het historische aspect, zie blz. 46).

Comité Régional de la

Randonnée Pédestre en Midi-

Pyrénées – Maison des Sports - rue Buissonnière - BP 81908 - 31319

Labège Cedex - ☎ 05 62 24 18 77 -

www.randonnees-midi-pyrenees.com.

DE REIS VOORBEREIDEN

Fédération Française de Randonnée Pédestre – 64 rue du Dessous-des-Berges - 75013 Parijs - ☎ 01 44 89 93 93 - www.ffrandonnee.fr.

Zie ook de leestips op blz. 23.

De departementale en veel gemeentelijke toeristenbureaus geven eigen routes uit.

Aveyron – Maison du Tourisme - 17 rue A.-Briand - BP 831 - 12008 Rodez Cedex - ☎ 05 65 75 54 61 - www.aveyransport.com/cdrp12.

Lot – Espace Clément Marot - 46000 Cahors - ☎ 05 65 23 06 28 - www.cdrp-46.net.

Tarn – 6 rue St-Clair - 81000 Albi - ☎ 05 63 47 33 70 - www.ffrandonnee-tarn.org.

Vraag naar de nieuwste routebeschrijving *Traversées du Tarn*.

De 500 km gemarkeerde wandelpaden doorkruisen de mooiste stukjes van het departement, een wandelstreek bij uitstek.

Chamina Voyages – Naussac - BP 5 - 48300 Langogne - ☎ 04 66 69 00 44 - www.chamina-voyages.com.

Fédération Nationale Ânes et Randonnées – Voor trektochten met een ezel. 13 montée Saint-Lazare - 04000 Digne-les-Bains - ☎ 04 92 34 23 11 - www.ane-et-rando.com.

Er komen steeds meer **voies vertes** (groene wegen) in de regio. Ze volgen vaak het tracé van oude, niet meer gebruikte spoorlijnen, voeren door tunnels en leiden langs toeristische bezienswaardigheden. Albi en Castres zijn op die manier verbonden. Wend u voor de precieze route tot de regionale toeristenbureaus.

VANUIT DE LUCHT

Verscheidene vliegclubs en -scholen bieden een luchtdoop aan (in

een tweepersonsvliegtuig, zweefvliegtuig of een ultralight).

Fédération Française de Planeur Ultraléger Motorisé – 96 bis rue Marc-Sangnier - 94704 Maisons-Alfort Cedex - ☎ 01 49 81 74 43 - www.ffplum.com.

Fédération Française de Vol Libre (deltavliegen en paragliding) – 4 rue de Suisse - 06000 Nice - ☎ 04 97 03 82 82 - www.ffvl.fr.

Le Relais Templier – Rue Principale - 81140 Vaour - ☎ 05 63 56 11 78 - www.relais-templier.abcsalles.com.

VISSEN

De regio is een heel interessant gebied voor vissers. Voor informatie kunt u terecht bij:

Union Nationale pour la Pêche en France – 17 rue Bergère - 75009 Parijs - ☎ 01 48 24 96 00 - www.unpf.fr.

Fédérations pour la Pêche et la Protection du Milieu Aquatique:

Aveyron – Moulin de la Gascardie - 12000 Rodez - ☎ 05 65 68 41 52.

Lot – 182 quai Cavaignac - 46000 Cahors - ☎ 05 65 35 50 22 - www.pechelot.com.

ZEILEN EN WINDSURFEN


Aveyron – Meren als het Lac de Villefranche-de-Panat, Lac de Pareloup en Lac de Pont-de-Salars lenen zich prima voor zeilen en surfen.

ZWEMMEN

De regio ligt niet aan de Atlantische Oceaan noch aan de Middellandse Zee, maar er zijn veel meren, rivieren en watervallen waar u verkoeeling kunt zoeken.

Departement Lot: informeer bij de Service Inf'eau Loisirs - ☎ 0 805 46 46 00 (gratis) - www.lot.fr/infeauloisirs.

Met het gezin

In het deel 'Steden en bezienswaardigheden' geeft het pictogram  aan dat een park, museum of bezigheid vooral leuk is met kinderen.

BEZIENSWAARDIGHEDEN OF ACTIVITEITEN DIE LEUK ZIJN VOOR HET HELE GEZIN				
Locatie	Blz.	Natuur	Musea/bezienswaardigheden	Ontspanning
Les Arques	108	Espace Naturel Sensible de la Vallée de la Masse		
Aubrac	258		Grenier de Capou (Soulaiges-Bonneval)	
Cahors	168		Plage aux Ptérosaures de Crayssac, Musée de Plein Air du Quercy	Minitrein, Cap Nature-boomkroonpad
Carmaux	413		Parc des Titans; Musée de la Mine (Cagnac-les-Mines)	Cap' Découverte
Castelnau-Pégayrols	280	Micropolis à St-Léons		
Castres	365			Planétarium-Observatoire (Montredon-Labessonnié); Coche-d'Eau Miredanes
Cordes-sur-Ciel	403	Jardin des Paradis	Historama; Musée de l'Art du Sucre	
La Couvertoirade	298		Musée d'Automates de Sauclières	
Entraygues-sur-Truyère	251		Storytelling op het Château de Vallon	Sentiers de l'imaginaire (in Carladez)
Figeac	76		Musée Champollion	Recreatiegebied van Surgié
Grottes de Foissac	226		Prehistorisch park	
Gaillac	396		Archéosite de Montans	
Gorges de la Dourbie	307		Noria, l'Espace de l'Eau in St-Jean-du-Bruel	
Gourdon	110	Espace Naturel Sensible des landes de Frau		Plan d'Eau Écoute (bij slecht weer)
Labastide-Murat	96	Espace Naturel Sensible de l'igüe de Planagrèze		
Grottes de Lacave	140		Préhistologia	
Lautrec	363		Moulin à Vent de la Salette	Recreatiegebied Aquaval
Lavaur	393	Jardin des Martels (Giroussens)		Toeristentrein (St-Lieux-lès-Lavaur)
Causse du Larzac	301	Reptilium van Ste-Eulalie-de-Cernon		

Grottes de Lacave

De grotten van Lacave



Lot (46)



ADRESBOEKJE: BLZ. 141

LIGGING

Regiokaart B2 (blz. 74-75) – Michelinkaart 329 F2.

De grotten liggen aan de zuidrand van Lacave, 20 km ten noordwesten van Rocamadour en 12 km ten oosten van Souillac.

PARKEREN

Gratis parkeren.

PLANNING

Trek er ongeveer 1.30 uur voor uit.

Waar water en kalksteen elkaar treffen, ontstaat schoonheid. Dat gebeurt heel langzaam en diep onder de grond, maar in Lacave slaagden avonturiers er toch in dat wonderlijke geheim te onthullen. De zalen en gours zijn uitzonderlijk groot en heel mooi verlicht.

Wandelen

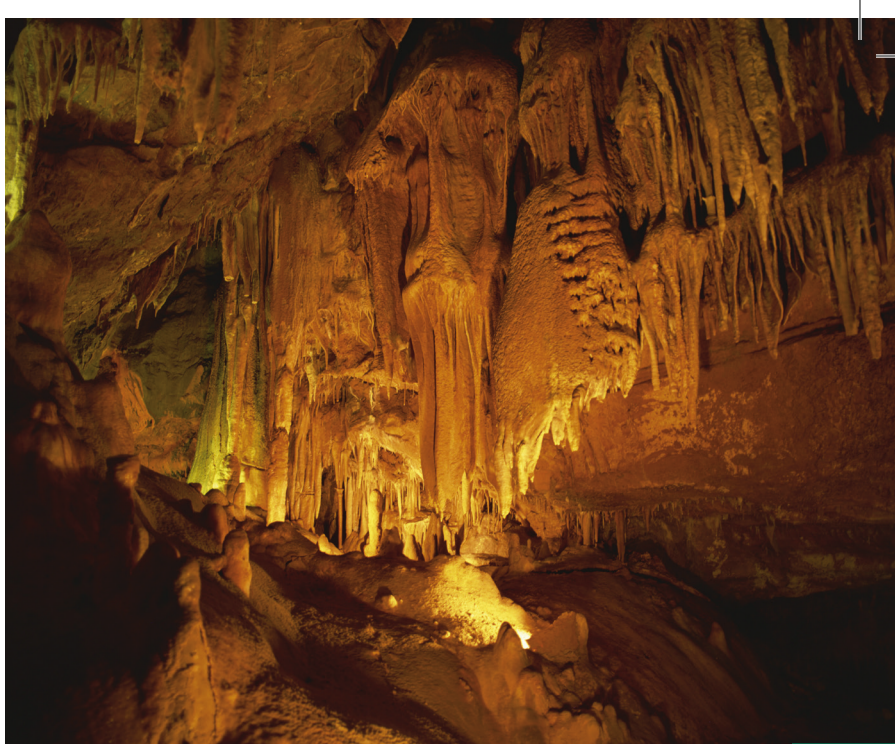
Grotten

☎ 05 65 37 87 03 - www.grottes-de-lacave.com - rondleiding (1.20 uur) - juli-aug.: 9.30-18.00 u; rest van het jaar: 9.30-12.00 en 14.00-17.30 u - gesl. half nov.-half maart - € 9 (tot 14 jaar € 5,50).

De grotten werden in 1902 ontdekt door Armand Viré, grondlegger van de biospeleologie, het onderzoek naar holendieren en ondergrondse fauna.

👤 Het voor het publiek toegankelijke traject is 1,6 km lang. Het is opgesplitst in twee gangen waar bezoekers doorheen lopen (heen en terug). De eerste galerij bevat een serie stalactieten en stalagmieten met vormen van mensen, dieren, planten en gebouwen of gezonken steden. U ziet schitterende water-vallen, ragfijne gordijnen, de oudste druijsteen van de grot (100 m) en mooie zuilen. Het kleurenpalet wisselt van wit- naar okertinten.

De tweede galerij bestaat uit een serie gevarieerde zalen. De eerste, van 60 m hoog, heeft een **grote koepel** en ziet er vrij chaotisch uit door instortingen als gevolg van aardschokken. De stalactiet die in het midden hangt, lijkt klein, maar is liefst drie meter lang! Dan volgt een alleenstaande zuil waaraan gril-lige **excentrieken** hangen die tot de grootste van Europa worden gerekend. Het lijken wel spinnenpoten en gordijnen in de vorm van opgerolde koekjes. Dan komt u bij het ondergrondse water: een **meer** van twee meter diep stroomt van *gour* naar *gour* (natuurlijke dammetjes) en eindigt in een dunne straal. In de **Salle des Merveilles** (minstens 2000 m²) doet een lichtspel de afzettingen beter uitkomen en de stalactieten lijken tot leven te komen. Aan het eind volgt nog een zaal met excentrieken. Terug in de Salle des Merveilles zorgt de verlichting voor een betoverend spiegeleffect in het water.



Grotten van Lacave

Robert Harding Produc. / Robert Harding Picture Library / age fotostock

1

Préhistologia

📍 5 km noordwestelijk via de D247. ☎ 05 65 32 28 28 - www.prehistologia.com - rondleiding (1.30 uur) juli-aug.: 10.00-18.30 u; april-15 juni: 14.00-17.30, zo en feestdagen 10.00-12.00 en 14.00-18.00 u; 16-30 juni: 10.00-12.00 en 14.00-17.30 u; sept.: 14.00-17.00 u; najaarsvakantie: 14.00-17.00 u - € 9,10 (4-9 jaar € 5).

👤 Reis zo'n 4,6 miljard jaar door de tijd, van het moment dat de eerste dieren op aarde verschenen tot de komst van de mens. Wetenschappelijk juiste, levensgrote reconstructies van dinosaurussen rond vuurspuwende vulkanen, van primitieve vogels en reptielen, van prehistorische zoogdieren en van de eerste mensen brengen de evolutie van het leven op aarde in beeld.

AUTOUR DE LACAVE: ADRESBOEKJE

OVERNACHTEN EN UIT ETEN

In de omgeving

DOORSNEEPRIJZEN

Hôtel Le Petit Relais – 46350 Calès (5,5 km ten zuiden van Lacave, via de D23) - ☎ 05 65 37 96 09 - www.hotel-petitrelais.fr - gesl. 17-27 dec., feb., zo-avond en wo buiten het seizoen, en za lunch - 🍷 - 13 kamers € 60/69 - 🍷 € 10 - restaurant € 22/68. Pittoresk familiehotel met gerenoveerde, geluiddichte kamers. Rustiek restaurant, schaduwrijk terras en

streekgerechten. Er is ook een zwembad.

WAT MEER LUXE

La Terrasse – 46200 Meyronne (7 km ten noordoosten van Lacave via de D23) - ☎ 05 65 32 21 60 - www.hotel-la-terrasse.com - gesl. nov.-half maart en di lunch - 🍷 - 15 kamers € 90/140 - restaurant € 23/52. Op het mooie terras van dit 11de-eeuwse pand aan de Dordogne is het smullen geblazen. Prachtige gewelfde eetzaal. Mooie kamers en een prachtig uitzicht. Er is een verwarmd zwembad.

Martel



1579 inwoners – Lot (46)

ADRESBOEKJE: BLZ. 146

INLICHTINGEN

Toeristenbureau – Place des Consuls - 46600 Martel - ☎ 05 65 37 43 44 - www.martel.fr - juli-aug.: ma-za 9.00-19.00, zo 10.00-12.00 en 14.00-17.00 u; april-juni en sept.-okt.: ma-za 9.00-12.00 en 14.00-18.00 u; nov.-maart: ma-vr 9.00-12.00 en 14.00-17.00 u - gesl. 1 jan., 1 mei, 25 dec.

Toeristisch treintje van de Haut-Quercy 'Le Truffadou' – ☎ 05 65 37 35 81 - www.trainduhautquercy.info - ♿ - duur ongeveer 1 uur heen en terug. Een fluitsignaal, een stoomwolk met de bekende geur en u gaat vijftig jaar terug in de tijd aan boord van een echte stoom- of dieseltrein. Hij rijdt van Martel naar St-Denis-lès-Martel, over ruim 80 m hoge rotsen met uitzicht over de Dordogne en de kastelen. Maak kennis met de rijke geschiedenis van deze spoorlijn, die vanaf 1889 een concurrent vormde voor de rivieraken op de Dordogne. *April-sept.: informeer naar de tijden - stoomtrein € 10,50 (4-11 jaar € 6,50), dieseltrein € 8 (4-11 jaar € 5).*

LIGGING

Regiokaart B1 (blz. 74-75) – Michelinkaart 329 F2.

Martel ligt 15 km ten oosten van Souillac, 58 km ten noordoosten van Figeac en 77 km ten noorden van Cahors.

AANRADERS

De gevel van het Hôtel de la Raymondie, de place des Consuls (vooral op marktdagen), en het schip en het raam van de Église St-Maur.

PLANNING

Trek ongeveer een halve dag uit voor Martel en omgeving.

MET KINDEREN

De slangen van Reptiland.

De toren van de St-Maur, het belfort, de Tour de Tournemire, de Mirandol, des Cordeliers, de toren van het Hôtel Vergnes de Ferron en van het huis van Henri Court-Mantel: Martel heet terecht 'stad met de zeven torens'. Het stadje ligt in de Haut-Quercy op het gelijknamige plateau, ideaal om de Causse de Gramat en het dal van de Dordogne te verkennen.

Wandelen Plattegrond (blz. 144)

 Wandeling in groen aangegeven op de plattegrond.

Oude stadsmuren

Op de plek van de stadsmuren uit de 12de en 13de eeuw lopen nu de boulevard des Cordeliers en de boulevard du Capitani. De **Tour de Tournemire**



De stad met zeven torens

DRIE HAMERS

In 732 bracht **Karel Martel** de Moren tot staan bij Poitiers, waarop hij ze achtervolgde tot in de Aquitaine. Een paar jaar later leverde hij opnieuw slag tegen dezelfde vijand en wist hij ze definitief te verslaan. Om zijn overwinning op de 'ongelovigen' te herdenken en God te danken liet hij op deze plek een kerk bouwen. Al snel verrees rond de kerk een stad, die naar zijn stichter Martel werd genoemd.

Het blazoen van de stad kreeg drie hamers, het lievelingswapen van de stichter. Deze lijken echter weinig op de werkhammers van nu, en ze zijn ook heel wat gevaarlijker!

MARTEL EN HET BURGGRAAFSCHAP TURENNE

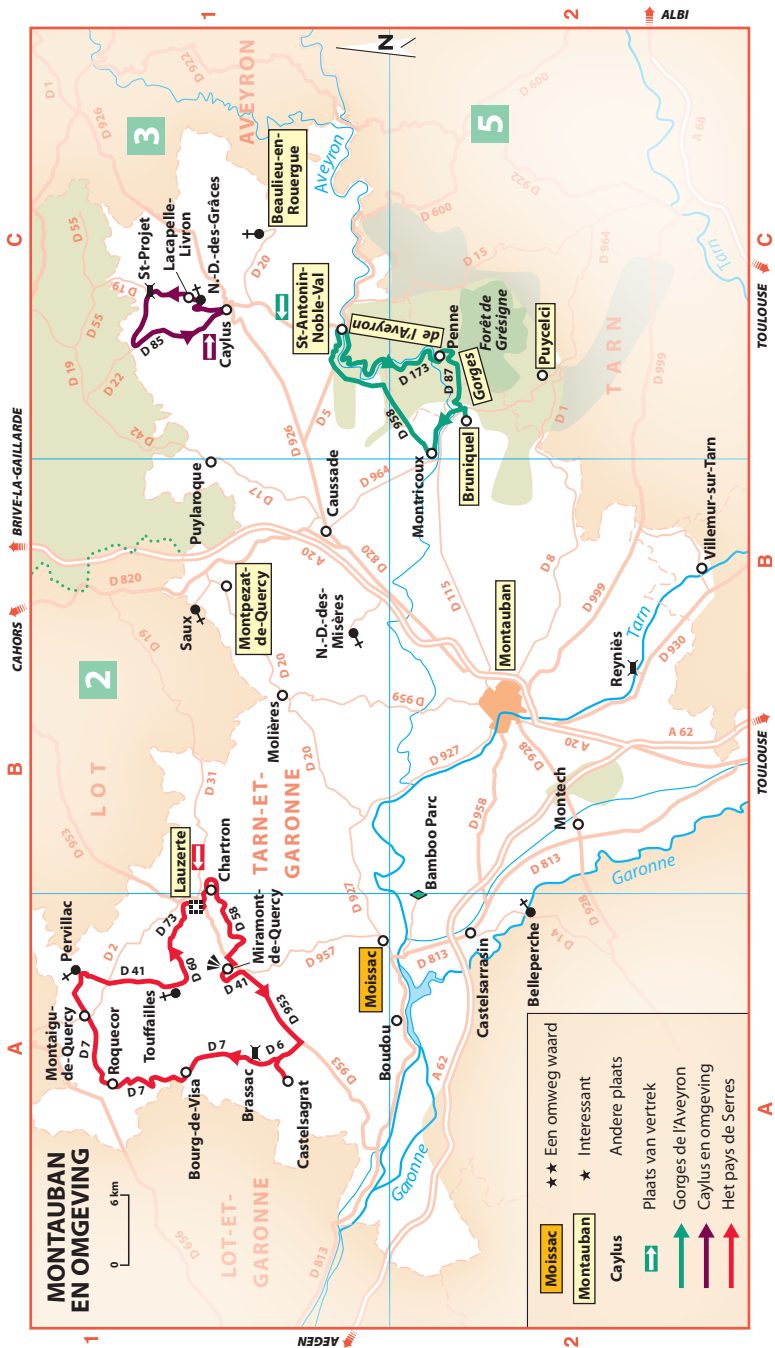
Dat Martel gesticht zou zijn door de overwinnaar van de slag bij Poitiers, is veeleer legende dan werkelijkheid. Wel staat vast dat de zeer machtige burggraven van Turenne er vanaf de 12de eeuw een belangrijke stad van maakten. In 1219 vaardigde graaf Raymond IV een oorkonde uit waarin hij Martel erkende als vrijstad. De inwoners werden vrijgesteld van belastingbetaling aan de koning en de stad mocht haar eigen munt slaan.

Al snel kreeg Martel een gemeenteraad en een *consulat* (schepencollege). De stad werd ook de zetel van het koninklijke baljuwschap en het rechtsgebied van de drost. De rechtbank behandelde alle zaken uit de streek. Er werkten meer dan vijftig magistraten, rechters en advocaten. Eind 13de, begin 14de eeuw kende de stad haar grootste bloei. Daarna kreeg Martel te maken met de wisselvalligheden van de Honderdjarige Oorlog. De stad is nooit veroverd, maar kwam door het Verdrag van Brétigny in Engelse handen. Tijdens de godsdienstoorlogen werd Martel geplunderd door hugenoten. In 1738 werd het burgrgraafschap Turenne verkocht aan de Franse koning, waardoor Martel de privileges verloor en een gewoon stadje werd.

OPSTANDIGE ZOON

Eind 12de eeuw speelde zich in Martel een tragedie af tussen de Engelse koning **Hendrik Plantagenêt**, zijn vrouw Eleonora van Aquitanië en hun vier zonen. Het koninklijk paar kon elkaar niet meer luchten of zien en Hendrik liet zijn vrouw opsluiten in een toren. De zonen namen vervolgens de wapens tegen hem op en de oudste, **Henri Court-Mantel**, verwoestte het burgrgraafschap Turenne en de Quercy. Als straf schonk Hendrik Plantagenet zijn landerijen aan zijn derde zoon, Richard Leeuwenhart. Henri Court-Mantel zat nu zonder inkomsten en plunderde toen maar abdijschatten. In Rocamadour (zie blz. 118) roofde hij het reliekschrijn en de juwelen van de H. Amadour. Ook zou hij Durandal, het zwaard van Roeland, hebben verkocht. Toen hij de stad verliet, begonnen de klokken echter wonderbaarlijk te luiden: een waarschuwing van God. Henri vluchtte naar Martel, waar hij ziek aankwam en zijn zonden opbiechtte. Zijn vader verleende hem gratie, maar het was te laat: Henri Court-Mantel lag stervende op een bed van as, met een zwaar houten kruis op zijn borst. Zijn laatste woorden waren een vaarwel aan zijn moeder Eleonora.

MONTAUBAN EN OMGEVING





meer adressen

Montauban en omgeving **6**

Michelinkaart 337 – Tarn-et-Garonne (82)

▶ MONTAUBAN★	420
▶ MOISSAC★★	429
▶ BRUNIQUEL★	436
▶ SAINT-ANTONIN-NOBLE-VAL★ EN RONDRIT	439
▶ CAYLUS EN RONDRIT	444
▶ ABBAYE DE BEAULIEU-EN-ROUERGUE★	447
▶ CAUSSADE	449
▶ MONTPEZAT-DE-QUERCY★	451
▶ LAUZERTE★ EN RONDRIT	454



Montauban



55.974 inwoners – Tarn-et-Garonne (82)

ADRESBOEKJE: BLZ. 427

INLICHTINGEN

Toeristenbureau van Montauban – *Esplanade des Fontaines* - 82000 Montauban - ☎ 05 63 63 60 60 - www.montauban-tourisme.com - juli-aug.: ma-za 9.30-18.30, zo 10.00-12.30 u; april-juni en sept.-okt.: ma-za 9.30-12.30 en 14.00-18.30 u; nov.-maart: ma-za 9.30-12.30 en 13.30-18.00 u.

Montauban draagt het label 'Ville d'Art et d'Histoire' en organiseert stadswandelingen (1.30 uur) onder leiding van gidsen die door het Ministère de la Culture et de la Communication zijn erkend. *Inlichtingen bij het toeristenbureau of bij de CIAP: 05 63 63 03 50 - www.ciap-montauban.com.*

LIGGING

Regiokaart B2 (blz. 418) – *Michelin*kaart 337 E7. Montauban ligt ongeveer 50 km ten noorden van Toulouse aan de A20.

PARKEREN

Wie Montauban vanaf het zuiden (Auch, Toulouse) of westen (Agen) binnenrijdt, volgt eerst de Tarn en neemt dan de rue de la Mandoune die naar de esplanade des Fontaines (parkeerterrein) leidt.

AANRADERS

Het Musée Ingres, de place Nationale in het oude Montauban, en de waterhelling van Montech.

PLANNING

Trek een dag uit voor een bezoek aan het oude Montauban en de musea (tussen 15 okt. en Palmzondag is het Musée Ingres gesloten op zondagochtend en maandag). Wie nog een extra dag te besteden heeft, kan de omgeving verkennen.

MET KINDEREN

La tome du Ramier (boerderij met kaasmakerij, picknick, spelletjes e.d.).



Een blik op Montauban aan de oevers van de Tarn
P. Escudero / hemis.fr

Montauban ligt op de grens tussen de heuvels van de Bas Quercy en de vruchtbare alluviale vlakten van de Garonne en de Tarn. Deze bastide is het hele jaar door een levendige stad en verdient zeker een bezoek, al was het maar om de oude wijken van roze baksteen en het uitzonderlijke Ingresmuseum te bekijken, of om over de 14de-eeuwse Pont Vieux te wandelen. En het is een goede uitvalsbasis voor een 'proefrit' door de wijngaarden van de Frontonnais, wat meer naar het zuiden.

Wandelen Plattegrond (blz. 423)

★ HET OUDE MONTAUBAN

★ Place Nationale

Dit plein, de ziel en het zenuwcentrum van Montauban, werd vroeger omringd door huizen die op houten *couverts* rustten. Na twee opeenvolgende branden werden de arcaden in de 17de eeuw door Levesville en Campmartin uit Toulouse herbouwd in baksteen. Deze nieuwe arcaden met spits- en rondbogen vormen nu een dubbele voetgangersgalerij: de binnenste was bestemd voor gewone voetgangers, de buitenste voor handelaars. De fantasievolle details en warme kleuren van de baksteen verzachten de wellicht wat strenge aanblik van het plein, zonder echter afbreuk te doen aan de harmonie van het geheel.

In de vier hoeken van het plein zit een doorgang naar de omliggende straten. Op de hoek van de rue Malcousinat is op de eerste pilaar een standaardmeter van de lakenfabrikanten te zien. Hoewel hij niet van platina was (zoals voorgeschreven in de lakenhandel), gold hij toch een hele tijd als norm! Iedere ochtend wordt het plein opgevrolijkt door een kleurrijke, drukbezochte markt. *Verlaat het plein in westelijke richting naar de rue Cambon.*

Het **Hôtel Lefranc de Pompignan** heeft een fraai bakstenen **portaal**★. Op de binnenplaats van nr. 12 (*doorlopen tot het hek*) is een charmante houten galerij te zien die op een stenen colonnade rust. Deze behoorde tot de protestantse universiteit die in 1598 door Hendrik van Navarra werd gesticht. *Sla aan het einde van de straat links af, en neem daarna opnieuw de straat links.*

Place Léon-Bourjade

Vanaf het terras van de brasserie mooi uitzicht op de Pont-Vieux en de Tarn. *Wandel tot aan de Tarn.*

MONTAUBAN EN OMGEVING

PROTESTANTISME VERSUS KATHOLICISME

De inwoners van Montauriol konden vroeger maar moeilijk samenleven met de abt van het plaatselijke benedictijnenklooster. Omdat ze zijn machtsmisbruik beu waren, zochten ze bescherming bij de graaf van Toulouse, Alphonse Jourdain. Die stichtte in 1144 een vestingstad op de rechteroever van de Tarn, die hij talrijke voorrechten gaf. Daardoor stroomden de bewoners van Montauriol toe, en droegen zo bij tot de bloei van de nieuwe plaats, het latere Montauban, dat zich al snel tot het protestantse geloof bekeerde. Een reactie van katholieke zijde mocht niet baten: in 1570 werd Montauban als protestantse vrijplaats erkend. Hendrik van Navarra bracht zware versterkingen aan en afgevaardigden van alle protestantse kerken van Frankrijk kwamen driemaal in Montauban bijeen om er te vergaderen. Met de komst van Lodewijk XIII zetten de katholieken de tegenaanval in. In 1621 werd Montauban belegerd door twintigduizend soldaten. Montauban wist de aanvallen echter af te slaan. Na een beleg van drie maanden droop de koning af. Dit succes bleek echter van korte duur. Na de inname van La Rochelle in 1628 bleef Montauban als laatste bolwerk van het protestantisme over, en al snel werd de stad weer belegerd door de troepen van Lodewijk XIII. Montauban gaf zich dit keer zonder slag of stoot gewonnen en bejubelde de koning en kardinaal Richelieu. De versterkingen werden afgebroken en Lodewijk schonk de hugenoten genade.

Pont Vieux

De brug is begin van de 14de eeuw gebouwd met baksteen, naar een ontwerp van Étienne de Ferrières en Mathieu de Verdun. De 205 m lange brug overspant de Tarn met zeven bogen op pijlers die door stroombrekers worden beschermd. Door de hoge arcaden kan het water van de Tarn zelfs bij hoogwater gemakkelijk wegstromen. De Pont Vieux dateert uit dezelfde tijd als de Pont Valentré in Cahors en is eveneens versterkt.

★ Musée Ingres

19 r. de l'Hôtel-de-Ville - ☎ 05 63 22 12 91 - juli-sept.: 10.00-18.00 u; rest van het jaar: di-zo (gesl. zo in nov.-maart) 10.00-12.00 en 14.00-18.00 u - gesl. 1 jan, 1 mei, 14 juli, 1 nov., 25 dec. - € 7 met expositie, € 5 zonder expositie (kinderen en studenten gratis), gratis op de eerste zondag van de maand - programma met rondleidingen verkrijgbaar bij het toeristenbureau.

Dit museum heeft zijn plekje gevonden in het voormalige bisschoppelijke paleis, dat in 1664 verrees op de plek waar eerst twee burchten stonden. De eerste burcht, het zogenoemde 'Château-bas' ('het lage kasteel'), werd in de 12de eeuw door de graaf van Toulouse gebouwd. Hij werd in 1229 ontmanteld en een eeuw later in opdracht van de Zwarte Prins vervangen door een andere burcht, waarvan enkele zalen bewaard zijn gebleven. Het huidige paleis werd tijdens de Franse Revolutie bij de opheffing van het bisdom door de stad aangekocht en in 1820 als museum ingericht. Het is een indrukwekkend, sober bouwwerk van roze baksteen, waarvan het hoofdgebouw wordt geflankeerd door twee paviljoenen.

De **1ste verdieping** is de trekpleister van het museum, want hier wordt het **œuvre van Ingres** tentoongesteld. De typische Franse plafonds en ingelegde vloeren vormen een prachtig decor voor de kunstwerken van deze meester. Na de zaal die is gewijd aan de klassieke traditie bij Ingres – met een schitterende compositie van *Jezus tussen de schriftgeleerden*, die hij op 82-jarige

MONTAUBAN



leeftijd voltooide – volgt een grote zaal met talrijke schetsen, studies en **portretten**, geïnspireerd op de Italiaanse renaissance. Hier hangen ook de *Droom van Ossian*, een groot doek uit 1812 dat bestemd was voor de slaapkamer van Napoleon in Rome, en *Roger die Angélique bevrijdt*, een ovaalvormige replica van het origineel in het Louvre. Werk van David, Chassériau, Géricault en Delacroix vervolledigt de tentoonstelling, en in een vitrine worden persoonlijke bezittingen van de opvliegende Ingres tentoongesteld (waaronder zijn verdoos en geliefde viool). Tot slot kunt u een deel van de vierduizend **tekeningen** bewonderen, die de grootste schat van het museum vormen en in wisselende exposities worden getoond.

Op de **benedenverdieping** is een grote zaal gewijd aan de beeldhouwer **Émile-Antoine Bourdelle** (1861-1929) en diens artistieke ontwikkeling. Hier staan onder andere *Hercules* de boogschutter, een beeld van gepatineerd gips, en borstbeelden van Beethoven, Rodin, Léon Cladel en natuurlijk Ingres, naast andere, bronzen beelden, zoals *De nacht* en *De oude Rembrandt*. In een van de zalen is werk bijeengebracht van de Montalbanse schilder Armand Cambon (1819-1885), een leerling van Ingres.

In het intact gebleven **souterrain** van de vroegere 14de-eeuwse burcht zijn over twee verdiepingen zeven fraaie, gewelfde zalen gewijd aan **archeologische vondsten**, **lokale geschiedenis** en **kunstnijverheid** en worden wisselende exposities gehouden. De vroegere **wapenzaal**, ook Salle du Prince-Noir genoemd, bevat een middeleeuwse glyptotheek en twee fraaie schouwen met het wapen van Cahors (15de eeuw). De Salle Jean-Chandos herbergt bronzen beelden, terracotta's uit de oudheid en een Gallo-Romeinse **mozaïek** uit Labastide-du-Temple en noordwesten van Montauban.

In de **Salle François-Desnoyer** zijn de belangrijkste werken bijeengebracht van deze in Montauban geboren schilder (1894-1972), die in Sète woonde. Let vooral op *La Fête à Carmaux*, met fauvistische inslag, en *Le Port de Moguieric*, dat naar het kubisme neigt. Ook is er een mooie collectie **aardewerk** uit de regio te zien (Montauban, Auvillar).

Vertaling	Janet Limonard-Harkink
Eindredactie	Jaap verschoor
Opmaak	Jan Bos, Asterisk*, Amsterdam
Omslagfoto	Shutterstock – Gaspar Janos
Oorspronkelijke titel	Lot Aveyron Vallée du Tarn
Oorspronkelijke uitgever	Michelin, Parijs
Uitgevers	Anne Teffo (Michelin, Parijs) Lieven Defour (Lannoo, Tielt)
Eindredactie	Amaury de Valroger, Camille Bouvet, Archipel studio
Redactie	Luc Decoudin, Frédéric Denhez, Anne Duquénoy, Sophie Fréret, Serge Guillot, Corinne Langlois, Florent Leclercq, Emmanuelle Maisonneuve, Laurence Michel, Madeleine Parpet, Béatrice Peyret-Vignals, Pierre Plantier, Magali Triano, Stéphanie Vinet
Grafisch ontwerp	Christelle Le Déan
Omslagontwerp	Keppie&Keppie, Varsenare
Cartografie	Stéphane Anton, Michèle Cana, Thierry Lemasson
Met dank aan	Didier Broussard, Philippe Orain, Maria Gaspar

© Michelin, Nederlandse tekst Uitgeverij Lannoo, nv, Tielt, 2014

© Cartografie: Michelin

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internet-adressen) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld.

Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres

De Groene Reisgids
Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt
degroenereisgids@lannoo.be

De Groene Reisgids
Uitgeverij Terra Lannoo bv
Papiermolen 14-24
NL-3994 DK Houten
degroenereisgids@terralannoo.nl

www.lannoo.com

D/2014/45/339 - NUR 512
ISBN 978 94 014 1209 4

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.